

SZÉKELY HIRLAP

POLITIKAI S VEGETARTALMU KÖZLÖNY.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

NAGY-KÖZ ELEJE.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beíratásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.

Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz., és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Wollzeile 9-dik sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton, reggel, NAGY FÉLÍVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre 1 frt 30 kr.
Félévre 2 „ 50 „

A megyékről.

II.

(—á. Sz.) Azok, a miket mult cikünkben a megyék mostani állapotának inpracticabilis voltáról elmondánk: a dollog közvetlen tapasztalati oldaláról kiindulva következnek. Mielőtt azonban tovább mennénk s a történelmi multból igyekeznénk a jelen anomáliáit s a jövő postulatumait kifejteni: nem lesz fölösleges ugyanazon kérdést egy másik oldaláról is megvilágosítani.

Láttuk, hogy a mai megyéknél az egész kérdés azon fordul meg, ha jobb, avagy baloldali-e a többség. Az első eset a túlzó tábor, a második a mi pártunkat nem elégíti ki, s így fennebbi állításunk: a jelenlegi megyék nem illő köre — mindkét párt szempontjából elfogadottul tekinthető. Ostromolják meg őket, a mi ellen nekik van kifogásuk. Mi nézük amaz összeférhetlenséget, melyben a jelenlegi baloldali megyék a független felelős miniszteriummal szemben állanak.

Mi úgy fogjuk föl a tiszta népképviselőten alapuló törvényhozást, mint a kivihető, szabad államiség non plus ultráját. Elméletileg talán lehet tökéletesebbet kigondolni, de gyakorlatilag kivinni: soha. Ez alaptételből kiindulva, megtámadhatatlannak tartjuk ama formát, mely szerint a nép többsége összes jogai képviselését követének, s ezek többsége parlamentarizmus kormányza kezébe teszi le, ez utóbbi természetesen feleletre is vonathatván. A kormány, mint ilyen, mint felelős, természetesen csak akkor állhat helyet saját és közegei minden tetteért, ha a) ama közegeket önmaga választása szerint helyhezte állomásaikra és b) azoknak feltétlen engedelmségére számíthat.

A felelős központi kormány eszménye, sőt eszméje is lehetlenné van téve e két elengedhetlen megkivántatóság bármelyikének elmaadásával, mert soha sem tekinthető a kormányközeg tette a központi kormány saját tetteül, ha vagy más állítja be a közegeket, vagy a közegek másként gondolkoznak, mint maga a központi kormány. Valamint az alkotmányos monarchia elve csak akkor tarthatik fenn, ha a korona maga választhatja tanácsosait, kik egymagok felelnek a korona intézkedéseiért, s nem akkor, ha a koronára kényszer útján erőszakoltatnak a tanácsosok: épen úgy lefelé is, a kormány feje csak a teljesen keresztülvitt solidaritás alapján lehet kötelezve a képviselőházi interpellációk előtt való helytállásra.

És ha már ezen feltételekkel össze-

vetjük a megyék jelen állapotját: ugytaláljuk, hogy a fentebbi elengedhetlen a) és b) pont közül akár csak az egyik is meg nincsen, sőt a tapasztalati valóság azoknak homlokegyenest való ellentétét mutatja föl.

Megyei választás és restauratio; megyei felretételi (ab)usus, sőt bíráltság, nem csak a miniszterium, hanem az országgyűlés tényei fölött is! Ez abnormitás természetesen magyarázatát teljesen átlátva s elmékedéseink harmadik felére tartva fönn: most csak szárazon kívántuk egymás mellé állítani a „kellenék“-et és a „van“-t.

Felelősséget kívánunk kormányunktól? Ez csak a kölcsönös felelőség alapján lehet. A legalsó a felsőbbnek; ez a még felsőbbnek, ez a legfelsőbbnek, a kormánynak, mely felelős a népképviselőnek, mely felelős a — közvéleménynek.

Vagy kell nekünk megfordított absolutizmus, melyben az absolut hatalmaskodást a megyei nagy szónokok gyakorolják a kormány, illetőleg a népképviselő fölött?..

Országgyűlés.

XII.

A képviselőház XI. ülése május 13-kán. Elnök bejelenti az időközben érkezett irományokat, s ezek között a szászgyetem kérvényét az unió végleges elintézése iránt.

Császár Bálint hosszas interpellációt intéz a belügyminiszterhez: van-e tudomása a fogaraszvidéki dacó román agitációkról? s ha igen, minő intézkedéseket szándékozik tenni, ezek ellenében? Közlöttek a belügyminiszterrel.

Bobori Károly kérvényt nyújt be Czegléd városa részéről, a budai népszínház segélyezése iránt.

Schwarz Gyula interpellálja az igazságügyminisztert: Van-e tudomása a szegényebb népen elkövetett kintzó vallatásokról? Van-e szándéka ennek megszüntetése végett javaslatot terjeszteni elő, novella iránt, míg a büntető codex létre jönne?

Horvát Boldizsár igazságügyminiszter válaszul, hogy oly ügyben, melyben a visszaélők megnevezve nincsenek, nem lehet intézkedni. A javaslatokat illetőleg pedig: hogy nem lehet ott novella hol még codex sincs, különben jelentheti, hogy a büntető codex javaslatot jövő őszszel előterjesztheti.

Irányi Dániel nem nyugszik meg a miniszter szavain. Szerénke két folt van a magyar: nincs vallás-szabadság, s a botbüntetés uralkodik. Ennélfogva kész törvényjavaslatot nyújt be a botbüntetés eltörlésére nézve. Kinyomatása elrendeltetik.

Tisza Kálmán, nagy éljenzések között Schwarz és Irányi ellen szólal fel. Helyesli, hogy a miniszter csak akkor intézkedik, ha egyes eset tudomására jut, mert egyes vétkesek miatt, nem szabad általános rendelettel sújtani az ártatlanokat is, és így megvégezni a megyék össze-

ségét. Sajnálja, hogy akadnak interpellálók, kik a dolgot úgy tüntetik fel, mintha nálunk a kintzás, botozás még törvény szerint fennállana.

Pulszky Ferencz előadó, olvassa általános csend is figyelem között, a napi rendben levő válasz-feliratot. Ezután Tisza Kálmán olvas fel egy másikat; utána Simonyi Ernő egy harmadikat, Miletics Szveozár szintén benyújt egyet, mindezek kinyomatnak. s f. hó 20-ára napirendre tűzetnek ki.

Van tehát a képviselőház előtt négy felirati javaslat. Lesz dikezió ismét, több az elégnél.

A bizottság javaslata, — melyet mint illet lapunk szüktere nem enged közölnünk — nyílt, férfias hangon van tartva, tisztán s értelmesen fejezi ki a szabadelvű meggyőződést. Örömmel fogadja a trónbeszédben foglalt azon felszólítást, hogy a nemzet erejét gyorsan és határozottan, a benső átalakulás nagy munkájára szükség irányozni; köszöni, hogy az ország ohajtásával meg egyezőleg, a belfejlődésnek, az alkotmány alapján leendő előmozdítása a trónbeszédben is kifejeztetett; s igéri, ernyedetlenül közreműködni arra nézve, hogy a királynak a haza java előmozdítására irányzott atyai szándéka minél előbb életbe léphessen. Ohajtjuk s hisszük, hogy az országgyűlési többség, ebben fogja találni nézetei kifejezését.

A két ellenzéki párt javaslata különbözik ettől azon nézpontok különbsége szerint, melyeknek ezek hódolnak. Mindkettő ezen négy gondolat körül csoportosul: államjogi-kérdés, belreform, területi épség, külpolitika. A területi épséget illetőleg, e két javaslat nem csak egymással, de a többség javaslatával is össze vág, legalább lényegileg. A belreformot illetőleg ismét több pontban megegyeznek egymással, sőt a deákpárttal is. E pontra nézve abban különbözik a bal a Deákpárttól, hogy az konzervatívabb ennél. Ugyan is javaslatában hangsúlyozza, hogy „nem ragaszkodik túlságig a mult emlékeihez, de rögtönözni nem kíván. Egy pontba mind a négy, s még ez ötödik is megegyezik; abban, hogy a béke szükségét elismerik, csak hogy a bal javaslatok „okvetlen“ szükségét hangsúlyozzák. Mintha a politikában nem a körülményektől függene minden.

Ezután a bíráló bizottságok adják elő indokolt határozataikat, melyek szerint több képviselő, s köztük Jókai Mór is, miután az ellen beadott kérvényt visszavették, igazoltatik.

Mihályi Péter jegyző olvassa a gazdasági bizottság jelentését a háznyomatványai tárgyában kötött szerződésekről. Elfogadják.

XIII.

A felsőház máj 13-ikán tartott VI-ik ülésében, elnök, jelenti, hogy a 30-as bizottság elkészítette a felirati javaslatot.

Tisza Lajos jegyző olvassa a felirati javaslatot, melyben kijelentik a főrendek, „hogy teljes készséggel és őszinte hazafiai örömmel lépnek a trónbeszédben kijelölt törvényhozási tevékenység terére.“ Tárgyalása 15-ére tűzetik ki.

Gr. Károli Gy. beadja az igazoló bizottság első jelentését. Kinyomatik, s közelebről tárgyalás alá vétetik. E jelentésből láthatólag megjelent 163 tag, 81 beadta a meghívót, 124 rövidebb, vagy hosszabb elmaradási engedélyt kért.

Többek azon panaszára, hogy nem kaptak meghívó levelet, elhatározták, hogy azok a belügyminiszteriumnál kieszközöltessenek.

A kath. autonomia.

(Sz.) Örömmel jelzünk minden mozgást, bár mely terén a társadalomnak, különösen, ha az nem külerőszak mesterséges következménye, vagy belső láz kínzó hánykolódása; hanem a szerves fejlődés természetes követelménye. Ilyenek látjuk a királyhágon tuli katolikusok autonóm törekvéseit.

Ez ügy régen került már szőnyegre, s lassan ugyan, de még is csak haladdal előre. A kezdeményezést a püspöki kar tette meg, az által, hogy f. hó 1-jén kelt körlevelében, az előkészítő gyűlést illetőleg szükséges lépések iránt intézkedett. E körlevelben közölve vannak az ő felsége szentesítette választási szabályok, melyek szerint, az előkészítő gyűlés feladata lesz: rendszeres választási törvények dolgozása, hogy ezek alapján a kath. egyház egyetemének szervező gyűlése összehívathassék. Az előkészítő gyűlés megnyitása június 20-ára van kitűzve. Tagjai lesznek: a püspökök, pannonhalmi apát, s az egyházmegyéenként választandó papi és világi küldöttek. Minden egyházmegye küld követet, a 25 egyházmegye 103 világit. Választó minden tisztességes keresetű kath. férfi; választható minden választó, ha élte 30-ik évét túlhaladta. A választás történik, az egyháziak részéről a püspökökhöz beküldött zárt levélben; a világiak részéről: esperesi kerületenként. A szavazatokat két egyházi és öt világi tagból álló bizottság veszi számba. A gyűlés elnöke a primás; alelnököt, jegyzőt maga a gyűlés választ. Vannak még a körlevelben utasítások is, a választások eszközésére, nézve. Aláírták az országgyűlésen együtt lévő kath. egyházfők, névszerint: Simor, Bartakovics és Haynald érsekek; Ranolder, Peiller, Bonnar, Fogarassy, Biró, Jekelfalussy, Zalka, Perger, Lipovniczki és Kovács püspökök.

Az ügy ezen állásában az országgyűlési kath. képviselők közül mintegy 60 f. hó 9-én konferenciára gyűl össze, a hol Horváth Döme elnökletével Ghyczy Kálmánnak azon indítványa: hogy hívassanak fel a püspökök, a fentebb közlött választási törvények visszavételére, s az azokon szükséges és sürgetett javítások megtételére, nagy többséggel határozattá emeltetett. E felhívás egy akkor készített memorandumba foglalva, s minél több képviselő által aláírva, még

10-én átadandó volt a hg. primásnak. Az ügy további fejlődéséről értesítendőjük olvasóinkat.

A városi képv.-testület közgyűlése.

(Május 14-kén.)

A városi képviselőtestület nagy nehezen ki-gyűlvén, 9 óra helyett 10 óra utánra, észrevetve a jegyzőkönyvek hitelesítése után, hogy az idő nagyon is eltelt s indítványra elfogadta, hogy a tárgyszorgat tárgysorozatból a sürgetőbb tárgyak elnök ur által kiszemeltetvén, tüzessenek ki tárgyalásra, a többiek pedig csak akkor, ha idő jut rájuk. Megkezdődvén így a tárgyalás 11 óra körül, néhány rendelet tudomásul vétele után, elhatározatott, hogy a megyei iskolai tanácsba választandó nyolcz tagra a szavazati-jegyek a jövő szombaton tartandó gyűlésre beadassanak. Az új perrendtartás életbeléptetése céljából bizott-mány küldetett ki, mely hasonlóképen e köz-elebbi gyűlésre adja be munkáját, a szemé-lyzet és munka beosztása felől. Végül hidvám-ha-szonbérli folyamodása jött tárgyalás alá, mely szerint neheztel az iránt, hogy sokan szaporod-tak fel olyanok, kik vám-mentességre hivat-kozza, nem akarnak vámot fizetni. A képviselő-testület reményét fejezvé ki az iránt, hogy ez ügyet békességesen elintézhetni, átiratot intéz ns. Marosszéki tisztségéhez, felkérvén abban, hogy ez ügynek egyetértőleges elintézésére tekintetéből a szükséges intézkedéseket a székben meg-tenni szíveskedjék: s ezzel egybefüggőleg felké-retik arra is, hogy a hidvámnak kormány ré-széről megváltása tárgyában teendő feliratot tá-mogassa.

És itt vége lett volna a gyűlésnek, mert 12-öt ütött az óra és a képviselők nagy része ülőhelyét odahagyva, az ajtó felé tolongott, ám-bár a sok „halljuk“, „halljuk“ kiáltásból kive-hették volna, hogy valaki, talán épen az elnök, mond valamit. De hiába, a zaj nem sokat apa-dott, a tag urak már egyszer menni akartak, s ha kissé megállapodtak is, csak úgy lóbátról, s az ajtó mellől kiabáltak, míg nagy bajjal egy-két tag csakugyan hozzászólatott egy tárgyhöz, mely daczára a sürgetős sorozati tárgyaknak, soron kívül felvetetett, s csakhogy inkább keresztül le-hessen vinni, még azt is lehetett hallani, s pe-dig, mint mondani szokás, nem mindennapi em-

forintot, remélhető levén, hogy a főegyházi ta-nács meg fogja erősíteni a fölterjesztett fizetési tervjavaslatot.

Egyszerű és hatásos betűk: azaz egyes szám és négy nulla után, kivált azok előtt, kik né-mileg ismeretesek erdélyrészi ev. ref. egyházi szegény állapotainkkal. Én legalább bátran ki merem hívni valamennyi erdélyrészi ref. egyhá-zat: képes-e ily budgetet fölmutatni?

„Könnyű a vásárhelyi gazdag polgárság-nak! bizonyosan jól megadóztatja magát, egy-házi czélokra!“

— Nem az, uram; egyikünk sem fizet sem képét, sem papbért; a papnak is csak akkor, ha születünk, vagy esküszünk, vagy meghalunk.

„No akkor hát dezmakárpótlást kapnak, vagy néhány százezerük kamatozik az angol bankban!“

— Ott bizony az sem s nem is tudnám, hogy egy pár ezer forintot feljül valamelyes tö-kénk volna, hanem van egy kis vizünk, meg egy kis földünk. A vizecskére malmocskát építettek nagyapáink; azt mi nagyítottuk, nagyítottuk: addig gyűléseztünk, a míg most 18 kő öröl mal-mainkban, melyeket az idén szépen kiadtunk ha-szonbérbe, tíz évre, évi 10500 frt haszonbérért. A földcsékénken, mit ismét nagyapáink hagytak ráink, volt egy kis erdőcske; mi csak gyűléseztünk, csak gyűléseztünk, s minden évben meg-megvettünk a szomszédoktól itt is egy nyilat, ott is egy nyilat — az idén pláne megint csak-nem egy olyan öt számjegyből álló kerek sum-mácskára valót, — mert mi már nagyon szeret-jük az öt számból álló mennyiségeket.

Ezekből aztán csak kitelik az a 10,000 forintos budget, sőt — ha már eddig is nem mondtam igen sokat — reméljük, hogy egy ne-hány év multán még egy szép nagy iskolai épü-letre, olyan Görög-palota formára, egy kis reál-iskolácskával is kitelik belőle!

bertől, hogy mindig határozatképes azon gyűlés, mely a szabályszerű számú tagokkal kezdte meg tárgyalását ha a közben talán csak két egyénre apadt volna is le. Hanem aztán a zajnak vé-get vetett azon mégis csak elismert vélemény, hogy az ügy tárgysorozatán kívüli, s főleg hiány-zik a határozatképes száma a képviselőknek. — Volt abban a tárgysorozatban valóban közgyűi tárgy vagy kettő, kár volt azoknak rovására e magánügyit annyira sürgetni!

VIDÉK.

Sepszi-Szentgyörgy, máj. 13.

Örömmel tapasztalván, hogy a jól szerkesz-tett életre való kis „Ssekely Hirlap“, melynek nagyobbra növekedését ohajtjuk és reméljük, mind általánosabb érdekeltséget kelt, és mind nagyobb körben olvassuk; ennek lapjain kívánom addig is, míg mások terjedelmesebben tennék, röviden tudatni: hogy váresunknak három nap óta ünnepe van. Itt tartják értekezletöket a ref. tanárok, és mi, kiknek e fiatal tanoda sorsa annyira szívünkön fekszik, örömmel üdvözljük a buzgó tanárokat. Jól esik lelkünknek látni azon lelkesedést és érdekeltséget, melylyel a tan-ügy és tanodáink iránt viseltetnek, s melyet itt a mint látszik még azokban is ébresztenek, kik-ben eddig hiányzott vagy szunyadozott. Hétfőn d. e. kezdték gyűléseiket, üdvözlöve az egy-begyűlt tanárokat az igazgató, fogadta egyik buzgó gondnok Székely Gergely ur. Megalakul-ván a gyűlés, felolvasta a helyi igazgató tanár e fiatal tanoda történetét. Ebből átérthettük mennyi akadálylyal, s nehézséggel kellett ez in-tézet létesítése s életbeléptetése folytán küzdeni, mely bajok, részint félreértés, részint túlbuz-góságtól eredtek, de melyek nagy részén a ki-tartás és buzgóság győzedelmeskedett; de egy-szersmind átérthettük azt is, mennyi hiányzik még, mennyi lelkesedés, buzgóság és mindenek-fölött egyetértés ohajtandó, hogy a kezdett mű méltóan bejegyvezessék.

E történelmi ismertetés fölolvása után, néhány apróbb bizottmány nevezetett ki, s az értekezlet tagjai számos ügybarátokkal a tanodai előjáróság vendégszerető asztalánál ismerkedett az igazi székely vendégszeretettel. Hogy ez al-kalommal lelkes, és szép pohárköszöntések nem

Lám, mit gyüleseznek annyit azok a refor-mátusok!

Hanem azokat a gyűléseket valakinek össze is kellett hívni, aztán meg a dolgokat vezetni is kellett; a malmocskát, hogy megnagyítsuk; az erdőcskét, hogy kiszélesítsük: azt valakinek ki is kellett gondolnia, megkérni, megmagya-rázni, megerősöskölni, megszámitgatni, meg utánalátni, meg adósságot csinálni, meg azt ki-fizetni, meg futni, fáradni, izzadni, szidni és szidattni — hogy a végén már valaki, nagy kényelmesen az asztal mellett ülve, e czíkket megírhasa s büszkén mutathasson a maros-vá-sárhelyi reformált egyház mai állására.

Ez a fáradhatlan ember volt az egyház ezidei felügyelő gondnoka: Szentgyörgyi Imre. Semmit sem vonva le mások érdemeiből: azt csak-ugyan el kell ösmernünk, hogy Szentgyörgyi Imre nélkül sem a malmocskából, sem az erdőcs-kéből — mostanában legalább — nem lett volna oly alap, melyre a fentebb feldicsért egyházi állapotot föl lehetett volna építeni.

Ezt a kis hálát, melyet az elismerés nyil-vános kifejezése nyújt neki, fogadja önérzete jutalmazása mellett!

De fájdalom! fentebb oda kellett neve mellé tennem, hogy volt! A maros-vásárhelyi egyházra nézve csak volt, mert egy fényesebb elhivatás Pestre, a hétszemélyes táblához szólítja őt, a m-vásárhelyi egyház anyagi regenerátorát. Szerencsére, hogy az alap meg van vetve, me-lyen a gyöngébbek is tovább építhetnek immár.

Az összes egyház áldása kísérje őt ezutáni pályáján.

Szebb emléket nem hagyhatott volna maga után, mint a m-vásárhelyi egyházat, úgy a mint áll jelenleg!!

Egy református.

TÁRCSA.

A m.-vásárhelyi ev. ref. egyház.

A Szentgyörgy-utczában egy igénytelen ki-nézésű földszinti ház szerénykedik, mely előtt nagyon gyakran láthattunk, kivált az utóbbi években, csoportosulni 20—30, néha több em-bert is, kik egy kis állongálás után szépen be-takarodtak az említett házba s 2—3 óra hosz-szant maradtak ott.

A reformátusok megint gyüleseznek!

De csak ki nem fogynak a gyűlés-tartás-ból, ezek a reformátusok! Akárhányszor hallot-tam ilyeszerű megjegyzéseket s megvallom: né-ha napján magam is csatlakoztam az előttem szólott véleményéhez.

Tagadhatlan is, hogy nagy gyülesező né-pek vagyunk mi, magyarok, sőt a val is szoktak bennünket vádolni, hogy legtöbbször azt hatá-rozzuk, hogy a jövő alkalomkor határozunk.

A szentgyörgy-utczai kis ház gyülesezői-ről, a helybeli reformált egyház presbytereiről és képviselőiről aligha el lehet mondani e vá-dat. Azok számára, kik a fentebb említett meg-jegyzéseket szokták tenni, szabadjon — a t. szer-kesztő ur becses engedelmeivel — egyik legutób-bi egyházi képviseleti gyűlés eredményét nap-világra hoznom, remélvén, hogy ez által nem sér-tem meg a diskreczió határait.

Az említett képviseleti-gyűlés az egyház szolgáinak fizetéseit javítá meg, és pedig rend-szeresített 3 papi állomást, egy organistai, 1 tanítói, két segéd-tanítói, egy felső leány-tanító-női s egy segéd-tanítónői állomást, nyugalma-zott egy lelkész; ezenkívül főlemelte a kebli tiszttviselők fizetéseit, — úgy, hogy az összes hi-vatali személyzet évi fizetése megközelíti a 10000

hiányzottak: mondanom sem kell. — Délután az értekezlet tagjai a helyi tanoda épületeit — terveit s gyűjteményeit vizsgálták meg. Meggyőződhetek, hogy mit nagy igyekezet, kevés erővel elérhet, az megtörtént. Meglepo volt a tanoda belsejében a rend és tisztaság; szép irás, és rajzból sok szép mutatvány. Könyvtára is tetemesen gyarapodott. Kellemesen lepett meg mindenkit az ifjuság mű-énekkara, s önkényes méltánylat ébredt, midőn megtudták, hogy tanítására faluról jár bé egy buzgó lelkész. De meggyőződhetett ugyan ez alkalommal mindenki arról is, hogy a helyiség nem elegendő, pedig most a legkedvezőbb alkalom kínálkozik, hogy e tanoda is alkalmas helyiséget nyerjen, azon visszavonásott sok ararialis épületekből. Tudjuk ugyan, hogy ezek inkább real irányu nevelési célokra vannak szánva, de itt annyi az épület, hogy jutna erre is, és maradhatna azon tanodának is, melynek termei nyitva állanak minden felekezeti ifju nevelésére, s így bivatva van a vidék értelmiségének fejlesztésére. Reméljük, hogy e tekintetben, a szakértő és így figyelmet érdemlő tanári értekezlet nyilatkozata, erkölcsi tanigazgatásuk szolgálnd illeto helyén kérelmünk s ohajtásunk teljesítésére. Második nap délelőtt tartott ülés fénypompáját tette véleményem szerint t. Sz. D. urnak a vallás tanítás helyesebb beosztásáról szóló szép értekezése. Közébed után az ülés este 9 óráig tartott. Ma délbén e nemes város előljárosága vendágelte meg fényesen, a kebelében időző kedves vendégeket. Mint egyik főbb alpitót, meg is illette e vendégszeretet kimutatása.

Holnap távoznak az értekezlet tagjai. Isten áldása legyen működésükön, s kísérje útakon.

Egy iskola barát.

VEGYES.

* **Kinevezések.** Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán a maros-vrsárhelyi ítélő táblához elnökké: Báro Apor Károlyt, ítélő táblám eddigi elnökét; alelnökké pedig: az első alelnöki állomás betöltetlenül hagyatván, a másodikra: Ládá Ágostont, hétszemélyes táblám erdélyi osztályának bíráját; a harmadikra pedig: Lassel Ágostont, a szebeni főtörvényszék ülnökét; továbbá rendes bírákká: Kabos László és Tribusz Antal, eddigi táblai bírákat; Plecker József, hétszemélyes táblám erdélyi osztályának pótbíráját; Schneider József, kir. főügyész és tanácsost a szebeni főtörvényszéktől; Moga Demeter, és Dósa Dániel, m.-vásárhelyi ítélő táblám eddigi bíráit; Binder Mihályt, a szebeni főtörvényszék ülnökét; Sándor János, Pipos Péter, Vajda Simon, Ferencz Károly, Csergedi János és Bárdossy György, m.-vásárhelyi ítélő táblám eddigi bíráit; Poppovicu Serviánt, a szebeni főtörvényszék ülnökét; Lészay Lajost, a kolozsvári urb. törv. elnökét; Elekes Pál, Felső-Fehérmegye törv. elnökét; Gyarmaty Sámuel, nagy-enyedi reform. collegiumbeli jogtanárt, és Antalffy Gábor, táblai segédelőadót, — ezennel kinevezem.

Kelt Budán, 1869. évi május hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

Horvát Boldizsár, s. k.

* **A pesti magyar népszínházra** a részvényaláírások igen szépen folynak. Már is 100,000 forintnál több van aláírva.

(M. P.) **A medgyesszéki gazdasági egy-**

let ez idei első közgyűlését f. hó 15-én d. e. 10 órakor tartja. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1) A medgyesi gazdasági egylet részvétele a következő augusztus hó folytán N-Szebenben rendezendő gazdasági és gépkiallításban, előadó: Obert Ferencz. 2) A nemzeti egyetem által megvitatott s elhatározott mezői szabályzat; előadó: Fabini, plebános. 3) Tanácskozás egy czélszerű gabonakasza (sarló) kellékeiről. E tanácskozást bevezeti Wegend, tanárjelölt.

* **A „M. P.” furesájával** furesa dolog történt. Figyelmeztetésünkre közelebbi, 58-ik számában, két szuszban tett furesázkodása sikerült neki kivételesen, de furesán, mint rendesen. Az első furesázkodásban azt találjuk furesának, hogy maga sem érti, oly furesán furesálik, mert ha érti, úgy irandotta, hogy más is érthesse. A mint írva van, teljesen érthetetlen. A másikban az a furesa: hogy olyan „jó napot uram, zsákot mosok húgam”-forma az egész furesázkodás, a dolog lényegéhez nem is konyit. Denique figyelmeztetésünket: hogy „kár a régi törvényhatóságok ősi jogait bolygatni, mert Tisza L. től leczkét kap”, továbbra is fenntartjuk.

Bécsi börzei árkelet.

(1869. máj 15-én).

5% metalliques	61.15
5% nemzeti kölcsön	69.20
1860 államkölcsön	99.30
Bankrészevény	737.—
Hitelrészevény	277.10
London	123.90
Ezüst	121.—
Arany	5.84

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZÁSZ BÉLA.

HIRDETME NYEK.

(41)

Z. 2.

2—3

Legujabb, nagy horderejü elismervény.

Bécs, márczius 7-én, 1869.

Hoff János, udvari szállító, központi raktáranak, Bécsben, Kärnterring, 11. sz. a.

Ki a következőket csodásnak fogja találni — midőn egy sok éves betegség majdnem hihetlenné látszó gyógyulásáról beszélek — annak becsületekre állítom, hogy a dolog épen úgy áll, a hogy elmondom. Tizenöt egész évig kinezott a diarrhoe, gyomorfájdalmakkal összekötve, étvágyom nem volt, s később még a mellfájás is meglátogatott. Számtalan szert használtam, hogy láthatólag fogyó életem még bár napokkal megtoldhassam — de úgy látszott mind hasztalan. A végén már nyíltan szemembe mondták, hogy készüljek halálomra. E végszükségemben egy nagyon ügyes orvoshoz folyamodtam, ki azt ajánlotta nekem, hogy használjam a Hoff-féle maláta-kivonat egészségi sör, mint legfőbb erősítőszer, ehez a Hoff-féle maláta-egészségi csokoládót és (mivel mellemmel is szenvedtem) a Hoff-féle maláta mell-czukorkákat. Hihetetlen volt az azonnal bekövetkezett gyógyhatás; minden üveg maláta-kivonat, minden csésze maláta-csokolád a szó teljes értelmében átalakította véretem; naponta erősbültem, elveszett étvágyom visszatért, elsoványkozott husam visszanyerte egészséges teljét és üde színét. Mindenki bámult, ki már lemondott rólam látva, hogy három hét alatt megint ép egészségre virulok. És én hálát adtam Istenemnek szabadságomért s minden betegnek ajánlom a minden erősítő szert messze tulszárnyaló Hoff-féle maláta-készítményeket. — Kérem megint 18 üveg maláta-kivonat, 2 font csokolád és 10 csomag czukorka küldését.

tiszteletteljes alázattal

Koss Henrik,

gr. Batthyáni József jószágigazgatója.

Az egyedül valódi Hoff-féle Maláta-kivonat-egészségi-sör, valamint a Maláta-egészségi-csokolád és Maláta-kivonat-czukorka csak is Kärnterring 11. alát található. A burkon „Johann Hoff” névönása áll.

Arrak: Maláta-kivonat-egészségi sör, üveggel és csomagolással: 6 üveg 3 frt 70 kr., 13 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt, 58 üveg 27 frt 30 kr., 120 üveg 55 frt. Maláta egészségi-csokolád: Nro. 1 egy font 2 frt 40 kr. Nro. 2 egy font 1 frt 60 kr. öt fontra fél font ingyen, 10 fontra 1 1/4 font. Maláta-csokolád-por, a hiányzó anyatej pótlására, 80 és 40 kr. Maláta-mellczukorkák 30 és 60 kr. — minden Bécsbe számítva.

(53)

2—3

Van szerencsém tisztelettel tudatni, a nagyérdemü t. cz. közönséggel, hogy a sáros-utczában létező

„FEHÉR-GALAMB”-hoz

ezimzett kávéházamban folytonosan kapható kitünő **fagylalt, jegeskávé** és **fris sütemény** gyors és pontos kiszolgáltatás mellett.

A nagyérdemü t. cz. közönség eddigi kegyes pártfogásáért hálás köszönetemet azon hozzátétellel nyilvánítom, hogy ezen tul is egyedüli törekvésem leszen kegyes pártfogását kiérdemelni.

Számos látogatásért esedezik M.-Vásárhelytt, 1869. május 7-én.

Schönstein Sigmond, kávé.

(48)

2—12

Bollmann M.

Bécsben

Rothethurmstrasse Nro. 31.

Mariahilferstrasse Nro. 91.

Mindennemü **varrógépek** legnagyobb raktára, leszállított árrak és egy évi jótállás mellett.

Kézi gépek **25** frttól föl **50** frtig.

Képes árjegyzékek, kívánságra, bérmentve és ingyen küldetnek meg.

Ezenkívül minden nagyságu **Gouffrir-gépek** raktára.

(43)

3-12

Óvakodni kell az utánzásoktól.

a talmi
arany

É K S Z E R

örökké-
tartó

A ki e tárgyat valódi minőségben akarja birni, az forduljon az egyesült
Nr. 16. iparsarnokhoz Bécsben, Praderstrasse Nr. 16.

Nem tévesztendő össze Nr. 26-al

Brilliant ékszer.

Legfinomabb készítmény, még az ismerőt is csatlósba ejti. Ez ékszer valódi talmiaranyba van foglaltva, az utánzott gyémántok legfinomabban kőszőrűt hegyikristályból vannak, melyek élénk tűzőket soha sem veszítik el, s más ékkövek is felismerhetlenül vannak utánzóva.

1. mellű 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — 1 pár fülbevaló 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — egy pár inggomb 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 pár kézelőgomb 1.50, 2, 3 frt. — 1 férfi 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 brillantgyűrű, legfinomabb 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 keresztcske, mint nyakék 1, 2, 3 frt.

Véssett talmiaranyékszer.

1 lánc, talmi aranyból 1.50, 2, 2.50 kr. — 1 nyaklánc 2.50, 3, 4 frt. — 1 gyönyörű női nyakék keresztel 1, 2 frt. — 1 mellű 80 kr. 1, 1.50, 2, 3, 4 frt. — 1 pár fülbevaló 80 kr. 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 köteg óra-függelék 40, 60, 80 kr. — 1 medaillon 50, 80 kr. 1, 2, 3 frt. — 1 pár inggomb 30, 50, 80 kr. 1 frt. 1 pár kézelőgomb 40, 60, 80 kr. 1 frt. — 1 férfi 50, 80 kr. 1, 1.50, 2 frt. — 1 mellű, fényképre 1, 2 frt.

Korall ékszer, talmi-aranylajjal.

1 mellű 1, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — 1 pár fülbe-

Hihetetlen de

1 valódi angol, tűzben finoman aranyozott ezüst chronometer-óra, kettős fedéllel, finoman emaillozva és kristály-üveggel, valódi finom talmi-aranylánczsal és medaillonnal, a legfinomabb tokban 20 frt.

Egy valódi angol ezüst chronometer óra egyes fedéllel és kristály-üveggel, lánczsal, és medaillonnal, tokban 17 frt.

Angol ezüst hengerórak kristályüveggel és másodperc-mutatóval, lánczsal és medaillonnal tokban 10 frt.

Ugyanazon hengerórak a legfinomabb tűzaranyozással, csesebecsével 12 frt.

Ezüst horgonyórak kristályüveggel, ugróra 15 frt.

Női órák ezüstdől, kristályüveggel, kisdad alak-

Tömör arany-ékszerek.

1 gyűrű igaz gyöngyökkel 1.80 kr. — 1 gyűrű fűrkissel és gyöngyökkel 2.50 kr. — Gyűrűk különféle kövekkel, mint chrysoprat, türkiz, jaszmin, arany-opal, opál stb. 2.50, 3, 4, 5 frt. — Nagy tömör arany pecsét-gyűrűk, vésésre alkalmas kövekkel, 3.50, 4, 5, 6 frt. — Nehéz aranygyűrűk, valódi erdélyi gyémánttal kirakva, 5, 6, 7, 8 frt. — Ugyane gyűrűk valódi gyémántokkal 6, 12, 15, 20, 25 frt. Ugyanazok igaz gyöngyökkel 4, 5, 6, 8 frt. — Arany fülbevalók párja 2, 3, 4, 6-10 frt. — Arany fülbevalók, valódi erdélyi gyémántokkal 7, 8, 10, 12, frt. — Arany mellű, 2, 3, 4, 5, 6, 7-12 frt. — Egész kellék, arany mellű és

A t. cz. közönség saját érdekében tisztelettel felkérjük, hogy bármint megrendeléseit egyenesen az iparsarnokhoz intézze, mert csak akkor nyújthatatik kezesség az aruk valódiságáért.

Száz meg száz régi ismerősünk állandó részvéte a birodalom minden részéből, valamint Német-, Olasz-, Oroszországból, és az egész Levantéből, a legjobb biztosítékot nyújtja a külmezbizások pontos és szigorú elintézéséről. Képes árjegyzékek díj nélkül és bérmentesen elküldetnek.

(50)

6—

Felhívás

jégkárok elleni biztosításra.

A „VICTORIA” biztosító-társaság

alólírt vezérügynöksége tisztelettel hívja fel a t. közönséget a folyó idényben jégkár elleni biztosításait nálá tenni meg.

Biztosíthatók jég ellen mindennemű mezei termények, mint takarmány-fűvek, törökbuza, kalászos-gabonák, kereskedelmi növények, dohány, szőlő, komló stb.

A tavaly is részünkbe jutott tömeges pártolásból kiindulva, biztosítóinknak más társaságok felett rendkívüli előnyöket nyújtunk, a mennyiben mindjárt a biztosítás fölvételekor a különben is olcsóbbra szabott rendes díjnak

10 száztóliát

elengedjük, nem tevéen függővé ezen kedvezményt azon bizonytalan esetlegtől, valjon a biztosított tárgyakat el fogja-e verni a jég vagy sem, s azonfelül biztosításokat váltóra is fogadunk el.

A „VICTORIA” mint országszerte tudva van, kárait a bejelentés után azonnal, teljesen és igazságosan rendezi és fizeti.

Közelebbi felvilágosítással, nyomtatványokkal stb. a vidék minden főbb pontjain felállított ügynökségek szolgálnak, hova fordulni sziveskedjék.

A „VICTORIA” biztosító társaság vezérügynöksége Kolozsvárrt.

Nyomatja Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref. főiskola betűivel 1869.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(57)

1-3

Eladó butorok.

Használt butorok eladók. Értekezhetni árok iránt a gróf Teleki könyvtár épületében.

3-3

Hirdetmény.

Alólírt tisztelettel jelenti a városi és vidéki n. é. közönségnek miszerint a piacon a Koronka-háznál lévő

„Fehér golyó”-hoz

czimzett kávéház és szállóvendéglőjét f. év május 1-én megnyitotta.

A szálló vendégek számára jól berendezett szobák, a telek kertjében csinos mulató helylyel; reggeli, déli és estvélí étekezések jutányos áron kaphatók. A tisztaság- és pontosságról kezeskedve, a nemes közönségnek pártfogásába ajánlja magát. Maros-Vásárhelytt, május 1-én, 1869.

Nemes János,
vendéglős.

(45)

2-3

Hirdetmény.

Ezennel van szerencsém tisztelettel tudatni a nagyérdemű közönséggel, hogy M. Vásárhelytt — nagyszentkirály-utca 5. sz. — egy a legjobb izlésnek megfelelő, gazdagon ellátott és jól berendezett

ÉKSZER

ARANY- és EZÜSTMŰVESI

ÜZLETET NYITVÁN:

készleges szolgálatomat lehető legjutányosabb áron ajánlom. Mindennemű nálam vásárolt ékszer saját problémával s nevemmel látok el, s azokért felelőseget is vállalom.

Mindennemű árucikk fémjelzési bélyeggel van ellátva.

Egyszersmind becserelek vagy megvásárlók mindennemű romlott arany- és ezüst műveket, mint szintén gyorsan és pontosan teljesítek minden szakmamba tartozó megrendeléseket.

A nagyérdemű közönség szives látogatását tisztelettel kéri

Widder Antal,
ékszerész, arany- és ezüstműves.